

Proposta de Projecte ApS de finances ètiques

Títol del projecte

JO VULL UNES ALTRES
FINANCES... I TU?

Resum del projecte

L'objectiu principal del projecte és difondre el concepte de les finances ètiques i l'existència d'altres mitjans financers per aconseguir un sistema econòmic més just, més solidari i més ètic. El projecte es durà a terme amb el suport i l'assessorament de l'associació FETS-Finançament Ètic i Solidari mitjançant diferents accions, dins i fora del nostre centre, com ara la realització de xerrades i tallers, i l'elaboració d'un punt d'informació de les finances ètiques a la nostra escola.

Tal com afirmava el pedagog i filòsof Paolo Freire *l'escola no canvia el món, canvia les persones que canvien el món*. Amb la realització d'aquest projecte volem aportar el nostre granet de sorra per millorar el sistema econòmic actual, i impulsar aquesta tendència, creixent però discreta, cap a unes finances més ètiques i solidàries. Per aquest motiu, veiem necessari que en el nostre pla d'estudis, els alumnes tinguin un coneixement ampli de les finances ètiques perquè les puguin aplicar tant en la seva futura vida professional com, en la mesura que els sigui possible, en la seva vida diària.

Nom i dades generals del centre o entitat responsable

- Nom del centre: Escola Tècnico-Professional XAVIER
- Codi de centre: 08031927
- Adreça: Avinguda Francesc Cambó, 12. Barcelona 08003
- Telèfon: 93 319 17 00
- Correu electrònic: departament-administracio@etpxavier.com, direccio@etpxavier.com
- Web: www.etpxavier.com

Altres centres o entitats que participen en el projecte

- FETS-Finançament Ètic i Solidari, associació de segon nivell que agrupa entitats catalanes del tercer sector i l'economia social i solidària.
- EMAV, Escola de Mitjans Audiovisuals de Barcelona.
- Xarxa d'Emprenedoria del Departament d'Ensenyament.
- Fira de Comerciants del barri de Santa Caterina.
- CAF, Moviment Finances Autofinançades *WinKomun*.
- *La Nave Va*, Teatre i transformació.
- Entitat financera ètica (pendent de determinar).
- Fira del Comerç del barri de Santa Caterina.
- Centres educatius i formatius del barri de Ciutat Vella¹.

Edat, nivell escolar i àmbit educatiu dels participants

Edat: entre 19 i 23 anys, aproximadament.

Nivell escolar: CFGS Administració i Finances, alumnes de segon curs.

Àmbit educatiu dels participants: alumnes de la família professional d'Administració i Gestió.

Característiques de les persones destinatàries del servei

---

¹ **Centres pendents de concreció.** La nostra escola amb anterioritat ja ha col·laborat en diferents projectes d'APS, fires d'empreses simulades i xerrades informatives sobre els nostra oferta educativa amb varis centres i escoles educatives del barri.

Els destinataris del servei seran principalment alumnes de centres d'educació primària, secundària i d'ensenyament postobligatori del nostre barri. També es beneficiarà del servei el professorat que forma part de la Xarxa d'Emprenedoria del Departament d'Ensenyament, perquè hi ha programada una acció en una de les sessions de formació d'aquesta xarxa. I, en tercer i últim lloc, el servei també anirà dirigit al personal docent del nostre centre i d'altres centres en què es portaran a terme les accions.

A més, amb la difusió que es durà a terme al carrer el dia de la Fira de Comerciants del barri de Santa Catarina el servei també podrà beneficiar la població en general, i, molt especialment, per la nostra ubicació, els turistes. En aquesta fira, també es realitzarà una acció de sensibilització i es donarà informació a les altres entitats que hi participen.

Necessitat de la qual parteix el projecte

El projecte parteix de **dues necessitats**. Per una banda, una **necessitat externa**, que consisteix a fer que els nostres alumnes coneguin què són les finances ètiques i què s'aconsegueix amb elles, perquè ja s'han obtingut resultats positius de la seva implementació. Aquesta necessitat es fa més evident a causa del gran desconeixement de la població en general, i especialment dels joves, de les finances ètiques. Apostem perquè la sensibilització política i la difusió ideològica esdevinguin un servei a la comunitat. Tal com afirma Josep Maria Puig Rovira, **defensar idees és servir a la comunitat**.² Compartim aquest punt de vista i volem defensar les idees de les finances ètiques.

Per altra banda, també donem resposta a una **necessitat interna** del centre, perquè el projecte aporta contingut al Mòdul DUAL per a aquells alumnes de segon curs d'Administració i Finances que no realitzen la modalitat d'estudis Dual, i que, per tant, es queden a l'escola més hores que la resta. El plantejament de treball per aquest grup es basa en el **treball per projectes**. Un d'aquests és la proposta en modalitat d'ApS (Aprentatge servei), que pretén, a la vegada, l'assoliment de *resultats d'aprenentatge i continguts relacionats amb les finances ètiques* plantejats pel currículum.³

En el nostre centre, aquests continguts no s'han treballat prèviament d'una manera tan formal i sistemàtica. Aquest projecte també serveix per impulsar els ApS com una proposta educativa d'aprenentatge, especialment en la família d'Administració i Gestió, atès que, per les característiques dels estudis, no sempre resulta fàcil trobar vies per fer-ho.

Objectius i activitats referents a l'aprenentatge i al servei proposat

L'ApS es fonamenta en una manera d'entendre la ciutadania, en una societat democràtica, com la participació informada, responsable, activa i en col·laboració amb d'altres, per realitzar projectes que cerquin el bé del conjunt de la societat. L'ApS també es fonamenta en una concepció de l'aprenentatge que se separa de la repetició per acostar-se a la recerca, que es distancia de l'èxit individual per trobar formes de cooperació, i que s'allunya de l'academicisme **per buscar la significació i el relleu social d'allò que s'aprèn. L'aprenentatge**

---

² *La defensa d'idees és una oportunitat d'aprenentatge i de servei. És aprenentatge en la mesura que adquirir un punt de vista ben fonamentat vol, a més de sentir-se interpel·lat pel tema, informació, estudi, debat, diagnòstic i propostes de solució. I és servei perquè una vegada s'ha arribat a una idea cal comunicar-la amb claredat per tal d'invitar els destinataris a la reflexió.* Josep M. Puig Rovira.

³ **Resultat d'Aprenentatge 1, UF 1 mòdul 08, Gestió Financera:**

1. *Classifica els productes i serveis financers, analitzant les seves característiques i formes de contractació.*

1.1 *Identifica les organitzacions, entitats i tipus d'empreses que operen en el sistema financer.*

1.2 *Identifica les institucions financeres bancàries i no bancàries i en descriu les principals característiques.*

1.3 *Detalla els aspectes específics dels productes i serveis existents en el mercat.*

1.4 *Reconeix les variables que intervenen en les operacions que es realitzen amb cada producte/servei financer.*

1.5 *Identifica els subjectes que intervenen en les operacions que es realitzen amb cada producte/servei financer.*

Resultat d'Aprenentatge 1, UF 1 mòdul 04, Recursos Humans i Responsabilitat Social Corporativa:

1. *Analitza l'empresa com a una comunitat de persones, diferenciant les implicacions ètiques del seu comportament respecte als que hi estan implicats. I estableix com a criteris d'avaluació*

1.1 *Determina les diferents activitats realitzades en l'empresa, les persones implicades i la seva responsabilitat en les mateixes.*

1.2 *Identifica clarament les variables ètiques i culturals de les organitzacions de l'entorn més proper.*

1.3 *Avalua les implicacions entre competitivitat empresarial i comportament ètic.*

1.4 *Identifica estils ètics d'adaptació als canvis empresarials, a la globalització i a la cultura social actual.*

significatiu que resulta d'aplicar els aprenentatges i les activitats de servei constitueixen el punt de partida de la relació següent entre objectius, continguts, activitats d'aprenentatge i activitats de servei:

Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge
<p>Adquirir coneixements i interrelacions sobre el sistema financer tradicional, noves formes de finançament alternatiu i les finances ètiques.</p> <p>Posar en contacte els alumnes de diferents nivells i estudis del centre, a través del treball cooperatiu i del coaprenentatge.</p> <p>Conèixer els criteris, els valors i el funcionament de la banca ètica i de les finances ètiques en la seva globalitat.</p> <p>Sensibilitzar sobre l'ús dels diners de forma coherent amb principis ètics.</p> <p>Transmetre i assessorar sobre els instruments d'inversió i finançament que es poden fer servir a l'hora d'analitzar la viabilitat i l'evolució financera del seu projecte d'empresa.</p> <p>Conèixer i aplicar accions de responsabilitat social en els plans d'empresa per contribuir a l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible.</p>	<p>El sistema financer. Propostes de sistema financer alternatiu.</p> <p>Institucions financeres ètiques, bancàries i no bancàries.</p> <p>Conceptualització de les finances ètiques: origen, principis i impacte social.</p> <p>Les entitats financeres ètiques: productes i serveis financers. Valor afegit. Sistema de governança</p> <p>El finançament ètic. La Responsabilitat Social Corporativa i el pla d'empresa.</p> <p>Tendències, indicadors i testimonis sobre finances ètiques.</p> <p>Economia ètica i solidària. Ètica empresarial, competitivitat i globalització. L'ètica com a límit.</p> <p>Valors empresarials i socials en vigor. Adequació de comportaments. Imatge i comunicació de comportaments ètics.</p> <p>Implicacions entre competitivitat empresarial i comportament ètic.</p> <p>Estils ètics d'adaptació als canvis empresarials, a la globalització i a la cultura social actual.</p>	<p>Recerca inicial a l'aula sobre la conceptualització, els principis, valors, testimonis i indicadors de les finances ètiques. Aquesta recerca, la faran els alumnes de manera cooperativa, a partir dels temes proposats. Després, n'exposaran els resultats a la resta de companys.</p> <p>Confecció d'un blog com a mitjà de difusió de les finances ètiques i del projecte de difusió a l'aula.</p> <p>Visita a la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (22 d'octubre de 2016).</p> <p>Visita a FETS-Finançament Ètic i Solidari.</p> <p>Realització del taller <i>Quina cara de la moneda vols?</i>, a càrrec de <i>La Nave va</i>.</p> <p>Xerrada / videofòrum a càrrec de FETS.</p> <p>Xerrada a càrrec del Moviment Finances Autofinançades <i>WinKomun</i> (MAF).</p> <p>Elaboració d'un punt de difusió i d'informació sobre les finances ètiques al nostre centre educatiu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Disseny del punt d'informació. ○ Elecció del nom, el logotip i l'eslògan. </p> <p><i>Per realitzar aquesta tasca, es farà partícips la resta d'alumnes del centre.</i></p> <p>Preparació i organització de les xerrades i els tallers que s'impartiran als centres educatius.</p>

Activitats de servei

1. Difusió de les finances ètiques mitjançant el punt d'informació i difusió al nostre centre educatiu.
2. Xerrades i tallers a alumnes de centres educatius del barri de Ciutat Vella (primària, secundària,

formació professional, i d'altres, si escau).

3. Participació a la Fira de Comerciants del barri de Santa Caterina amb estand propi per a la difusió de les finances ètiques a la població en general.
4. Assessorament Projecte a alumnes del nostre centre (Farmàcia i Parafarmàcia, Educació Infantil, Guia Turístic i Gestió Administrativa) en la inclusió de la Responsabilitat Social Corporativa i la possibilitat d'obtenció de finançament ètic per part d'una entitat financera ètica.
5. Presentació als docents participants a la Xarxa d'Emprenedoria de recursos per a la inclusió d'elements de RSC en els seus projectes empresarials.

Competències adquirides

1. Competència en comunicació lingüística. Aplicació de les tècniques de comunicació verbal i, amb especial èmfasi, de les de comunicació no verbal.
2. Competència social i cívica. Entendre la importància del comportament ètic i de la responsabilitat social de les empreses.
3. La competència d'aprendre a aprendre, fomentant les capacitats d'aprenentatge: atenció, memòria, experiència, impuls del treball en equip, síntesi de la informació i opinió.
4. La competència sobre autonomia i iniciativa personal, capacitat del alumnes per examinar situacions concretes de la vida i actuar amb autonomia, tot prenent riscos per avançar.
5. La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic. Tenir cura del medi i saber apreciar-lo, i aprendre a realitzar projectes sostenibles.
6. La competència digital. Els alumnes faran ús habitual dels recursos tecnològics i, per tant, els professors afavoriran la utilització de tècniques i estratègies específiques perquè s'informin, aprenguin i es comuniquin.

Activitats referents a la participació, el treball en grup, la reflexió, el reconeixement i l'avaluació

Les activitats referents a la **participació** es fonamenten en els punts següents:

- Es partirà d'un índex de continguts que els alumnes hauran d'investigar en equip.
- Organització i disseny de l'estand de la Fira al carrer (sol·licitud del permís, es faran responsables de l'organització, etc.) i del punt de difusió i d'informació al centre, de manera col·lectiva.

Totes les activitats es faran mitjançant el **treball en grup** basat en el **treball cooperatiu**. S'utilitzaran diferents tècniques extretes del grup de recerca de la Universitat de Vic, com per exemple el treball d'experts i els grups d'investigació.

Pel que fa a la **reflexió**, i partint de la idea que *l'activitat per si sola no porta a l'aprenentatge si no va acompanyada d'una reflexió* (John Dewin), els alumnes duran a terme un diari de reflexió del projecte per tal de validar amb els professors implicats el seguiment dels aprenentatges i les actuacions de servei.

En finalitzar l'ApS, el **reconeixement** de l'activitat realitzada és vital per garantir-ne la correcta implementació i significació. En aquest sentit, es preveuen les accions següents:

- la gravació d'un documental per part d'estudiants de realització de l'EMAV que es publicarà al web del centre i que serà visionat també pels alumnes del cicle esmentat de l'EMAV.
- Difusió del projecte a través de les xarxes socials del centre (facebook, twitter).
- Acte de reconeixement específic amb la inclusió del documental el dia de la cloenda del curs acadèmic 16-17 a la sala d'actes de la nostra escola, davant tota la comunitat educativa.
- III Jornada d'Emprenedoria a l'ETP XAVIER: inclusió d'actes o xerrades sobre la banca ètica.

La valoració de les competències clau en l'aprenentatge dels alumnes serà l'eina que s'utilitzarà per a l'**avaluació**, la qualificació de la qual repercutirà en un 35 % del mòdul DUAL en què està inclòs el projecte:

- Els aprenentatges s'avaluaran a través del diari de reflexió del projecte elaborat pels alumnes i la realització de proves conceptuais per garantir que es van assolint els aprenentatges abans i en finalitzar el projecte.
- El servei s'avaluarà mitjançant una valoració per rúbrica dels usuaris destinataris que es durà a terme un cop finalitzat el taller o la xerrada. També serà avaluat pels alumnes del centre (punt de difusió) mitjançant una avaluació per rúbrica per grup classe.
- Trimestralment, els alumnes realitzaran una autoavaluació del projecte mitjançant l'avaluació per rúbrica i a través de graelles d'autoavaluació dels serveis prestats.

Calendari i descripció de les fases del projecte

Octubre-novembre:

- Aprenentatge sobre el funcionament del sistema financer i la banca ètica: recerca per part dels alumnes de què són les finances ètiques a partir d'un guió proposat pels professors.
- Visita a la Fira d'Economia Solidària de Catalunya.
- Sessions de formació, tallers i xerrades a l'aula:
  - Visita a la seu de FETS-Finançament Ètic i Solidari.
  - Realització del taller *Quina cara de la moneda vols?*, a càrrec de *La Nave va*
  - Xerrada / videofòrum a càrrec de FETS.
  - Xerrada a càrrec del Moviment Finances Autofinançades *WinKomun* (MAF)
- Preparació dels tallers / xerrades a les escoles.

Desembre:

- Disseny del punt de difusió al nostre centre: nom, logotip i eslògan.
- Preparació, organització i temporització de les xerrades i tallers a les escoles.

Gener-Febrer:

- Preparació dels tallers / xerrades a les escoles.
- Realització de tallers / xerrades a les escoles.
- Confecció del punt d'informació i difusió a la nostra escola.

Març-Abril:

- Informació / xerrades als grups classe de la nostra escola sobre el punt d'informació i la finalitat del projecte.
- Participació en la IV sessió de la Xarxa d'Emprenedoria del Departament d'Ensenyament.
- Realització de tallers / xerrades a les escoles.

Abril-Maig:

- Servei d'assessorament als alumnes de la nostra escola en el finançament de projectes empresarials per part d'entitats financeres ètiques.
- Realització de tallers / xerrades a les escoles.
- Participació en la Fira del Comerciants del Barri de Santa Catarina.
- Realització de tallers / xerrades a les escoles.

Estat de la consolidació del projecte en el centre o en l'entitat, si s'escau

Per l'escola, la implantació del projecte és una novetat i es pretén que la gestió del punt de difusió a l'escola tingui continuïtat en els posteriors cursos d'Administració i Finances.

També hi ha la voluntat de difondre les finances ètiques a la resta de la comunitat educativa del centre.

La pràctica de projectes d'Aprenentatge servei a la nostra escola està consolidada i es desenvolupa en quatre famílies professionals del centre, excepte a la de Comerç i Màrqueting que s'inicia aquest curs per primera vegada.

El projecte pretén consolidar els resultats d'aprenentatge establerts en el currículum des del vessant de les finances ètiques.

Pressupost, amb detall dels conceptes per als quals es demana suport

Concepte	Import
Formació inicial (xerrades i visites): <ul style="list-style-type: none"> - Visita a la seu de FETS-Finançament Ètic i Solidari. - Realització del taller <i>Quina cara de la moneda vols?</i>, a càrrec de <i>La Nave va</i>. - Xerrada / videofòrum a càrrec de FETS. - Xerrada a càrrec del Moviment Finances Autofinançades <i>WinKomun</i> 	300 euros
Transport dels alumnes als centres de formació, a la Fira d'Economia Solidària, a la Xarxa d'Emprenedoria, etc.	100 euros
Elaboració del punt de difusió i informació sobre les finances ètiques al centre, material tangible	400 euros
Adequació de l'estand per a la Fira de Comerciants del barri de Santa Caterina.	150 euros
Materials diversos (tríptics, fotocòpies, etc.). Material d'oficina.	200 euros
Xerrada (<i>workshop</i>) sobre la banca ètica a la III Jornada d'Emprenedoria de l'ETP XAVIER	100 euros
Adquisició de bibliografia sobre finances ètiques pel centre	150 euros
Assessorament i formació per part d'una entitat extern per millorar el blog	50 euros
Total	1.450 euros

Bibliografia i webgrafia

- *9 ideas claus. L'aprenentatge cooperatiu.* Pere Pujolàs i Maset. Editorial Graó.
- *La economia explicada a los jóvenes,* Joan Antoni Melé. Col·lecció Puck.
- <http://www.fets.org>
- <https://roserbatlle.net/>
- <http://www.zerbikas.es/guias-practicas/>
- <http://www.aprenentatgeservei.org>
- i altres webs d'interès financer.

*Son cosas chiquitas.
No acaban con la pobreza,
no nos sacan del subdesarrollo,
no socializan los medios
de producción y de cambio,
no expropián las cuevas de Alí Babá.
Pero quizá desencadenen la alegría
de hacer, y la traduzcan en actos.
Y al fin y al cabo,
actuar sobre la realidad y cambiarla
aunque sea un poquito,
es la única manera de probar
que la realidad es transformable.*

Eduardo Galeano